

“Макулдашылды”

О.Б.Б.

Абылкасым кызы Гүлүм

Кош-Коргон айылындагы Туйту Каракеев атындагы орто мектеби

Тарификация жөнүндө жобо.

1. Жалпы жоболор

1.1. Бул жобо мектептин жетекчиси, педагогикалык жана айрым категориядагы кызматкерлеринин эмгек акыларын эсептөөдө колдонулат.

(КР Өкмөтүнүн [2019-жылдын 30-сентябрындагы № 511](#) токтомунун редакциясына ылайык)

1.2. Ушул Жободо көрсөтүлгөн мектептин кызматкерлеринин эмгек акыларын эсептөөнүн тартиби мектепте колдонулат.

1.3. Мектептин мугалимдеринин эмгек акысынын саат боюнча өлчөмү, ошондой эле мектептин педагог жана башка кызматкерлеринин ставкаларынын жана кызматтык маяналарынын өлчөмү билим берүү системасынын айрым категориядагы кызматкерлеринин эмгек акысын төлөө шарттарын жөнгө салган Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын негизинде аныкталат.

(КР Өкмөтүнүн [2019-жылдын 30-сентябрындагы № 511](#) токтомунун редакциясына ылайык)

1.4. Мектептин директору жыл сайын, 1-сентябрдагы абал боюнча ушул Жобо 1 жана 2-бөлүмдөрүнө ылайык бекитилген формалар боюнча педагог кызматкерлердин тарифтик тизмелерин түзүшөт.

Мектептин кызматкерлеринин тарифтик тизмеде көрсөтүлгөн билими, педагогикалык ишинин стажы, илимий даражасы, ардактуу наамы боюнча маалыматтардын тууралыгы үчүн директор жеке жоопкерчилик тартат.

1.5. Окуу жылынын ичинде мектептин кызматкеринин педагогикалык иш стажы, илимий даражасы жөнүндө маалыматтар өзгөргөн же илимий даража ыйгарылган, "эл" жана "эмгек сиңирген" деген ардактуу наам берилген учурда - аларга тийиштүү кошумча акы белгиленет, ал эми "Кыргыз Республикасынын Баатыры" жогорку айырмалоочу даража берилген учурда - эмгек акысынын өлчөмү көбөйтүлөт.

Мындай учурларда эмгек акынын өлчөмү төмөнкүдөй өзгөртүлөт:

- 1) педагогикалык иш стажы көбөйгөндө - эгерде документтери билим берүү уюмунда болсо, тийиштүү стажга жеткен күндөн баштап, же педагогикалык иш стажы үчүн кошумча акынын өлчөмүн жогорулатууга укук берген стаж жөнүндө документ тапшырылган күндөн баштап;
- 2) билим алганда же билими жөнүндө документтери калыбына келтирилген учурда - тийиштүү документ тапшырылган күндөн баштап;
- 3) "Эл" жана "Эмгек сиңирген" деген ардактуу наам, жана "Кыргыз Республикасынын Баатыры" жогорку айырмалоо даражасы берилген учурда - берилген күндөн баштап;
- 4) илимий даража ыйгарылганда - Улуттук аттестациялык комиссиянын илимий даражаны ыйгаруу жөнүндө чечими чыгарылган күндөн баштап.

1.6.Кызматкерде ал кезектеги же кошумча өргүүдө жүргөн, ошондой эле ал убактылуу эмгекке жараксыз мезгилде эмгек акысынын өлчөмүн өзгөртүү укугу пайда болсо, өлчөмү өзгөртүлгөн эмгек акысы өргүү же убактылуу эмгекке жараксыздык аяктаган күндөн баштап төлөнөт.

2. Билимин жана педагогикалык иш стажын аныктоо тартиби

2.1. Педагогикалык кызматкерлердин билими окуу жайын бүтүргөнү жөнүндө документтин (диплом, күбөлүк, аттестат же күбөлүк кат) негизинде аныкталат.

Билими жөнүндө документтерин жоготуп алган билим берүү кызматкерлери аларды колдонуудагы мыйзамда белгиленген тартипте калыбына келтиришсе болот.

Мектептин аякташы менен педагогикалык кызматкерлерге саат боюнча акынын өлчөмүн, эмгек акынын жана кызматтык маянанын өлчөмүн билиминин деңгээлине жараша белгилөөгө укук берет:

2.2. Мектептин педагогикалык иш стажы билим берүү уюмуна ишке кабыл алган күндөн баштап жана андан бошогон күнгө чейин жалпы календарлык күндөр, айлар жана жылдар менен эсептелет.

Педагогикалык иш стажга мыйзамсыз иштен бошотууга жана кийин кызмат ордун калыбына келтирүүгө байланыштуу аргасыз бош жүргөн убактысы кошуп эсептелет.

Кандай себептер боюнча болсо да (мыйзамсыз иштен бошотуу учурунан тышкары) бир иштен бошоп (окуусун аяктап) башка жумушка киргенге чейинки учурдун ортосундагы иштеги үзгүлтүк мезгил иш стажына кошулбайт.

2.3. Педагогикалык иш стажын аныктоо үчүн негизги документ эмгек китепчеси болот.

Эмгек китепчесиндеги жазуулар менен ырасталбаган адистик боюнча иш стажы Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 1995-жылдын 25-июлундагы № 310 токтому менен бекитилген Пенсия чектөө үчүн эмгек стажыны ырастоонун тартиби жөнүндө жобого ылайык аныкталат.

2.4. Мектеп үстөк акыларды төлөө үчүн педагогикалык иш стажы жыл сайын курамына мектептин директору, профсоюз уюмунун, билим берүү башкаруучу жогору турган органдын, кадрлар бөлүмүнүн жана педагогикалык жамааттын өкүлдөрү кирген педагогикалык стажды аныктоо боюнча комиссия тарабынан аныкталат.

Комиссиянын курамы мектептин жетекчисинин буйругу менен бекитилет.

2.5. Педагогикалык иш стажы үчүн үстөк акыны төлөөгө негиз болуп педагогикалык стажды аныктоо боюнча комиссиянын чечиминен алынган көчүрмө эсептелет.

Педагогикалык иш стажы үчүн ар айлык пайыздык үстөк акы ошол үстөк акыны дайындоо же анын өлчөмүн өзгөртүү укугу пайда болгон учурдан тартып төлөнөт.

2.6. Үстөк акынын өлчөмүнө таасир тийгизе турган педагогикалык иш стажы календарлык айдын ичинде өзгөргөндө үстөк акынын жаңы өлчөмү андай өзгөрүү болгон учурдан тартып белгиленет.

2.7. Педагогикалык иш стажы үчүн ар айлык пайыздык үстөк акы Кыргыз

Республикасынын мыйзамдарына ылайык кызматкерге сакталуучу орточо эмгек акы эсептелген бардык учурларда, анын ичинде өргүүдөгү же убактылуу эмгекке жараксыз учурда да эсепке алынат.

2.8. Эгерде кызматкерде педагогикалык иш стажы үчүн үстөк акыны дайындоо же анын өлчөмүн өзгөртүү укугу ал кезектеги же кошумча өргүүдө жүргөн мезгилде, ошондой эле убактылуу эмгекке жараксыз мезгилде пайда болсо, үстөк акыны дайындоо аны дайындоого же анын өлчөмүн өзгөртүүгө укук пайда болгон учурдан тартып жүргүзүлөт.

2.9.Эгерде кызматкерде педагогикалык иш стажы үчүн үстөк акыны дайындоо же анын өлчөмүн өзгөртүү укугу орточо эмгек акы сакталган кызматтык милдеттерди аткаруу мезгилинде пайда болсо, үстөк акы андай укук пайда болгон учурдан тартып белгиленет жана орточо эмгек акы тийиштүү түрдө кайра эсептелет.

2.10.Кызматкер иштен бошотулганда педагогикалык иш стажы үчүн үстөк акы иштеген мезгилине пропорциялуу эсептелет.

2.11.Мектептин педагогикалык кызматкерлерине педагогикалык иш стажы үчүн үстөк акы саат боюнча эмгек акыга карата белгиленген пайыздарда төлөнөт.

2.12.Педагогикалык иш стажы үчүн үстөк акынын өлчөмүн өз убагында кайра кароо үчүн жоопкерчилик мектептин директоруна жүктөлөт.

(КР Өкмөтүнүн 2011-жылдын 19-июлундагы № 400 [ТОКТОМУНУН](#) редакциясына ылайык)

2.13.Педагогикалык иш стажына төмөнкүлөр кошулат:

- ушул Жобонун 3 бөлүгүнө ылайык билим берүү уюмдарындагы педагогикалык, жетекчи жана усулдук иш;

- педагог кызматкерлердин ишинин төмөнкүдөй учурларында ал учурларды өзүнчө алганда да, чогуу алганда да алардан мурда же кийин да негизги жери боюнча педагогдук иште иштеген болсо:

- педагог кызматкерлеринин айрым категориялары:

Мында педагогикалык стажга педагогикалык иш аткарылган айлар гана кошулат.

2.14.Сабак берген кызматкерлерге педагогикалык стаж, эгерде алардын окутуу ишинин көлөмү жылына кеминде 240 сааттан кем болбосо, кошуп эсептелет.

Мында алардын педагогикалык ишинин стажына алар педагогикалык иш жүргүзгөн айлар кошулат.

2.15.Директорго жана директордун орун басарларына директордун финансылык-чарбалык иш боюнча орун басарынан башкаларына педагогикалык иш стажы үчүн үстөк акы негизги кызмат орду боюнча төлөнөт.

Эки ишти айкалыштыруу менен педагогикалык иш жүргүзгөн педагог кызматкерлерге үстөк акы айкалыштырган кызмат орду боюнча да төлөнөт.

2.16.Мында педагогикалык жүк үчүн үстөк акы белгилене турган негизги жана айкалыштырган кызмат орду боюнча педагогикалык жүктүн жалпы көлөмү эмгек акынын ставкасынан жана мектептин сабактык, даярдануу жана сабактан тышкаркы иштин - 30 сааттан ашпоого тийиш.

(КР Өкмөтүнүн [2018-жылдын 6-апрелиндеги № 190](#) токтомунун редакциясына ылайык)

7. Мектептин педагог кызматкерлерине кызматтык (тарифтик) маянасына жана ставкасына даярдык жана сабактан тышкары иш- 30 саат, - 5 жылдык педагогикалык иш стажы үчүн он пайыз, 10 жыл үчүн - жыйырма пайыз, 15 жана ашык жыл үчүн отуз пайыз өлчөмдө үстөк акы белгиленет.

3. Билим берүү уюмдарынын жетекчи кызматкерлеринин кызматтык маяналарын аныктоо тартиби

3.1. Мектептин жетекчисинин кызматтык маянасын аныктоодо бюджеттик каражаттын эсебинен окуган окуучулардын (тарбиялануучулардын, балдардын,) контингенти эске алынат.

3.2. Мектептин жетекчисинин кызматтык маянасын аныктоодо (окуучулардын) контингенти жыл сайын төмөнкүдөй тартипте аныкталат:

Мектептин базасында 480 сааттык программа боюнча балдарды мектепке даярдаганда директордун жана директордун ушул иштерди уюштуруу жүктөлгөн окутуу, окутуу-тарбия берүү иштери боюнча орун басарынын кызматтык маянасын аныктоодо балдардын саны 0,5 коэффициент менен эсептелет.

(КР Өкмөтүнүн [2016-жылдын 27-апрелиндеги № 216](#) токтомунун редакциясына ылайык)

3.3. Мектептин директорунун кызматтык маяналары окуу жылынын ичинде окуучулардын саны өзгөргөнүнө байланыштуу.

3.4. Директордун окуу иши боюнча орун басарынын бирден ашык кызмат орду белгиленген мектептерде алардын биринин кызматтык маянасынын өлчөмү мектептеги окуучулардын жалпы санына, ал эми экинчисиники - өзү тескеген класстардагы окуучулардын санына жараша аныкталат.

3.5. Балдар менен класстан тышкаркы жана мектептен тышкаркы ишти уюштуруучулардын кызматтык маяналары 1 ден 11-класска чейинки окуучулардын контингентин эске алуу менен белгиленет.

4. Билим берүү уюмдарынын кызматкерлеринин эмгек акысын жогорулатуу жана кошумча акысы

4.1. "Кыргыз Республикасынын Баатыры" деген эң жогорку артыкчылык даражасы, "Эл" жана "Эмгек сиңирген" деген ардактуу наамдары бар педагог кызматкерлерге үстөк акы Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык белгиленет.

4.2. Педагог жана башка кызматкерлерге ардактуу наамдары үчүн эки жана андан ашык негиздер боюнча үстөк акы белгилөө жана эмгек акысынын өлчөмүн жогорулатуу каралган учурларда эмгек акы ар бир негиз боюнча өзүнчө жогорулатылат.

4.3. Мектепте орус тил жана адабияты мугалимдеринин иши үчүн саат боюнча эмгек акынын өлчөмү белгиленген эмгек акысынын өлчөмүнөн 15%га жогорулатылат.

4.4. Мектепте жумасына 20 сааттык окутуу иши үчүн жумасына 30 саат үчүн, мектеп айыл жеринде жайгашкандыктан педагог кызматкерлеринин эмгек акысынын ставкасы үчүн айына 1000 сом өлчөмдө кошумча акы белгиленет.

4.5. Эгерде мугалим ушул пункттун биринчи сүйлөмүндө аныкталгандан көбүрөөк же азыраак окутуу ишти аткаrsa, анда айыл жериндеги иши үчүн кошумча акы тийиштүү түрдө көбөйтүлөт же азайтылат.

4.6. Мектепте бюджеттик каражаттардын эсебинен дем берүүчү эмгек акы фонду түзүлөт:

2011-жылдын 1-майынан тартып - кызматкерлердин эмгек акысынын жалпы фондунун 10 пайыз өлчөмүндө;

- 2012-жылдын 1-сентябрынан тартып 20 пайыз өлчөмүндө, мында 10 процентке чейинкиси билим берүү уюмдарынын структурасын жана тармагын, окуу пландарын жана программаларын оптималдаштыруунун натыйжасында бошотулчу каражаттардын эсебинен;

4.7. Дем берүүчү эмгек акы фондунун эсебинен төлөө иштин натыйжасы жана сапаты үчүн дифференциялуу өлчөмдө төлөнөт жана гарантияланган эмгек акы болуп саналбайт.

4.8. Дем берүүчү эмгек акы фондунан төлөмдөрдүн конкреттүү өлчөмүн белгилөө жөнүндө чечимди мектептин педагогикалык жамааты ушул Жобонун аныкталган тарт 4-бөлүгүндө кабыл алат, мында бир кызматкерге төлөмдүн өлчөмүнө чек коюлбайт.

4.9. Дем берүүчү эмгек акы фондунун эсебинен төлөмдөр кварталдагы иштин жыйынтыгы боюнча жылына төрт жолу берилет.

(КР Өкмөтүнүн [2019-жылдын 2-майындагы № 204](#) токтомунун редакциясына ылайык)

4.10. Аттестациянын жыйынтыгы боюнча жогорку, биринчи жана экинчи квалификациялык категория алган жалпы билим берүүчү мектептердин мугалимдерине айына 2000, 1500 жана 1000 сом өлчөмдөгү төлөмдөр каралат

4.11. Мектептин мугалимдерине квалификациялык категориясына төлөмдөр жумасына 20 саат иштегени (окутуучулук иши) үчүн төлөнөт.

4.12. Эгерде мугалимдин (окутуучунун) жумалык сабак өтүү (окутуучулук) иши 20 сааттан көп же аз болсо анда квалификациялык категориялар боюнча төлөмдөр ошого жараша азаят же көбөйөт.

5. Эмгек акыны эсептөөнүн тартиби

5.1. Мектептин мугалиминин эмгек акысы сабактык, даярдык жана сабактан тышкары иш жана чеберчиликти жогорулатуу боюнча иш үчүн төлөнгөн акыдан куралат.

5.2. Мектепте окуу жүгүнүн жалпы көлөмү класстарды чакан топторго бөлүүнү эске алуу менен жыл сайын бекитилген окуу планынын негизинде аныкталат.

5.3. Мектептин мугалимдеринин даярдык иштерине жумуш убактысын сарпташын ченемге салуу

5.4. Мектеп боюнча даярдык иштерине сааттардын жалпы саны базалык окуу планы (айрым сабактарды окууда чакан топторго бөлүүнү эсепке алуу менен) боюнча окуу жүгүнүн 30 пайызынан ашпоого тийиш.

5.5. Мектеп мугалимдеринин саат боюнча эмгек акысынын наркы билим берүүгө жараша төмөнкү өлчөмдөрдө (сом менен) белгиленген:

Орто кесиптик педагогикалык билим	Жогорку педагогикалык билим	
	бакалавр, дипломдуу адис	магистр
60	67,5	75

Эскертүү: Орто билими бар мугалимдин окутуучулук ишинин саатынын наркын аныктоодо кесиптик орто билими бар мугалимдин окутуучулук ишинин сааттык ставкасынан 0,7 коэффициент колдонулат.

Баштапкы класстарга сабак берген мугалимдин ишинин наркын аныктоодо тийиштүү билимине жараша мугалимдин бир сааттык ставкасынан 1,2 коэффициент колдонулат.

5.6. Мектеп окуу-методикалык комплекстер апробацияланган класстарда сабак берген мугалимдин сааттык ишинин наркын аныктоодо мугалимдин тийиштүү билимине жараша бир сааттык ставкасынан 2 коэффициент колдонулат. Бул эреже сабакка даярдануу, лабораториялык жана практикалык иштерге даярдык, жазуу жүзүндөгү жана лабораториялык иштерди текшерүүгө жайылтылат.

Мугалимдин сабакка даярдануусу төмөнкүлөрдү камтыйт:

- сабакка даярдануу;
- лабораториялык жана практикалык иштерге даярдык;
- жазуу жүзүндөгү жана лабораториялык иштерди текшерүү;
- которулма жана жыйынтыктоочу сынактарга даярдануу жана өткөрүү;
- сабак боюнча календарлык жана окуу-тематикалык пландарды жазуу;
- кабинетти жасалгалоо жана ага башчылык кылуу.

Ар бир мугалимге жумасына 20 сааттык жүк болгондо сабактарга даярданууга 2 саат бөлүнөт.

Эгерде мугалим жумасына 20 сааттан ашык же кем сабак өтсө сабакка даярдануу убактысы ага пропорциялуу көбөйөт же азаят.

Мында физикалык көрсөткүчүнүн мааниси (сааттын саны) бүтүн бирдиктер менен көрсөтүлөт. Сааттын жарымынын жана андан ашыгынын мааниси бирдикке чейин тегеректелет, сааттын жарымынан төмөнкү мааниси алып салынат.

1-мисал.

Мугалимдин жумасына 22 сааттык окуу жүгү бар, сабактарга даярдануу убактысы мындай болот:

$$(22 \text{ саат} / 20 \text{ саат}) \times 2 \text{ саат} = 2,2 \text{ саат} = \text{жумасына } 2 \text{ саат.}$$

2-мисал.

Мугалимдин жумасына 8 сааттык окуу жүгү бар, сабактарга даярдануу убактысы мындай болот:

$$(8 \text{ саат} / 20 \text{ саат}) \times 2 \text{ саат} = 0,8 \text{ саат} = \text{жумасына } 1 \text{ саат.}$$

5.7. Мугалимдер алмаштыруу иретинде берген сабактардын сааты, даярдануу иштерине кеткен жумушчу убакыттын сааты пропорциялуу эсептелет.

Жазуу иштерди текшерүүгө жумушчу убакыттын сарпталышы мугалимдин жумасына (5-11-класстарда) 20 сааттык окутуу жүгүн эске алуу менен эсептелет. Убакыттын нормасы берилчү сабактын өзгөчөлүгүнө, класстагы окуучулардын санына жана жазуу иштерди текшерүүгө коюлган талаптарга жараша болот, аларды мугалим окуу жылдын ичинде аткарууга тийиш.

- физика, химия, тарых биология, география, информатика жана технологияга - класстагы окуучулардын санына карабастан жумасына 1 саат.

Эгерде мугалим жумасына 20 сааттан ашык же кем сабак өтүү иштерин жүргүзсө, анда дептер текшергенге короткон убактысы ошого пропорциялуу азайтылат же көбөйтүлөт.

5.8. Мугалимдер алмаштыруу иретинде берген сабактардын сааты, даярдануу иштерине кеткен жумушчу убакыттын сааты пропорциялуу эсептелет.

5.9. Календарлык жана окуу-тематикалык пландарды жазуу, кабинеттерди жасалгалоо, көчүрүү жана жыйынтыктоочу сынактарга даярдануу жана өткөрүү боюнча иштер каникул учурунда жасалат, ошондуктан кошумча акы төлөнбөйт. Каникул учурунда мугалимдердин эмгек акысы сакталып турат.

5.10. Даярдык көрүү иштерине жумуш убактысынын сааттары ар бир мугалимге окуу жылынын башында мектептин директорунун буйругу менен белгиленет. Окуу жылынын ичинде мугалимдин сабактык жүгү өзгөрүлгөндө даярдык көрүү иштерине сааттардын саны кайра каралат.

5.11. Мектепте сабактан тышкары иштер жана чеберчиликти жогорулатуу боюнча сааттардын жалпы саны базалык окуу планы (айрым сабактарды окууда чакан топторго бөлүүнү эсепке алуу менен) боюнча окуу жүгүнүн 30 пайызынан ашпоого тийиш.